

REȚEAUA
RO TSA

Nr. inreg. 4910/09.12.2022

Către: **CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE**

În atenția: Doamnei Mihaela LUCA, în calitate de persoană desemnată conform art.7 alin.7 din L.nr.52/2003

Ref. *Proiect de hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.423/2022 privind aprobarea programelor naționale de sănătate*

Stimată doamnă,

ASOCIAȚIA HELP AUTISM, persoană juridică română recunoscută ca fiind de utilitate publică prin H.G. nr. 618/23.08.2018, cu sediul în București, str. Diligenței nr. 13, Camera 1, Sector 3, înregistrată în Registrul asociațiilor și fundațiilor sub nr. 22/02.03.2010, în baza Încheierii nr. 25 din 12.02.2010 a Judecătoriei Sector 3 București, CUI 26590428, Rețeaua organizațiilor în autism **RO-TSA**, ce înglobează 86 de ONG-uri care activează în domeniul autismului și **FEDRA** - Federația pentru Drepturile și Resursele pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autism, cu sediul în Str. 22 Decembrie nr.23, Baia Mare, jud. Maramures, CUI 28226998,

Reprezentate legal de **Daniela BOLOLOI**, în calitate de președinte Asociația Help Autism și Rețeaua organizațiilor în autism RO-TSA, și **Gabriela PLOPEANU**, în calitate de președinte FEDRA,

Examinând Proiectul Ordinului pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1068/627/2021 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2021 a Hotărârii Guvernului nr. 696/2021 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2021 – 2022, precum și prelungirea aplicării prevederilor acestuia, publicat în data de 29.11.2022 în transparență decizională pe site-ul www.cnas.ro,

În temeiul art.7 alin.(4) și (6) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, formulăm următoarele **propuneri** cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice:

- I. **În conținutul Anexei nr.7 pct.1.8, subpunctul 1.8.1 nu se mai regasesc punctajele aferente serviciilor de sănătate conexe actului medical**

Cat timp continutul tabelului a suferit modificari, atat prin prisma descrierii serviciilor, cat si prin renumerotarea serviciilor, se cuvenea a fi mentionate si numarul de puncte aferente fiecarui serviciu in parte.

- II. Solicitam mentinerea numarului de puncte si a tarifelor astfel cum sunt reglementate in contractul-cadru potrivit dispozitiilor legale in vigoare, respectiv 30 de puncte pentru serviciile prevazute la lit. k1 (cu exceptia k1.1) si k2 din Anexa nr.7 pct.1.8, subpunctul 1.8.1.**

Tarifele propuse prin Proiectul pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022, respectiv 75 lei, sunt vadit insuficiente pentru acoperirea costurilor furnizorilor de servicii si in contradictie cu media serviciilor practicate de furnizorii independeti de servicii conexe actului medical.

- III. Referitor la numarul de puncte alocat serviciilor conexe actului (lit.k2 din Anexa nr.7 pct.1.8, subpunctul 1.8.1) medical, solicitam corelarea numarului de puncte aferent serviciului de logopedie cu cel acordat pentru serviciul de psihoterapie, respectiv cresterea acestuia de la 15 la 30 de puncte si de la 60 lei la 120 lei (nu 75 lei conform propunerii din continutul Proiectului pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022).**

- IV. Referitor la Anexa nr.7 pct.1.8, subpunctul 1.8.1 lit. k1.4 trebuie avut in vedere ca in masura in care aceste dispozitii isi vor inceta aplicabilitatea o data cu intrarea in vigoare a Normelor tehnice de realizare a programelor curative de sanatate, respectiv a subprogramului national de interventii specializate acordate persoanelor diagnosticate cu TSA, nu vor mai putea fi decontate serviciile de psihoterapie acordate familiei.**

Aceasta deoarece Subprocedrul vizeaza decontarea serviciilor destinate persoanelor cu TSA nu si familiei acestora.

In aceste conditii, solicitam ca dispozitiile referitoare la terapiile destinate familiei sa fie mentinute dupa intrarea in vigoare a Normelor mentionate.

- V. Apreciem ca fiind oportună clarificarea aplicabilitatii dispozitiilor prevazute la pct.72 din proiect, referitoare la modificarea art.2 alin.(1) din Anexa nr.8, cu privire la limitarea decontarii unui singur serviciu medical/procedură diagnostică/terapeutică/tratamente/terapii de același tip pentru un CNP/zi.**

Concret consideram necesar a se lamuri daca aceasta este aplicabila si serviciilor conexe actului medical, prevazute in lista mentionata in Anexa nr.7 pct.1.8 subpunctul 1.8.1.

Este adevarat ca prin modificarea propusa prin prezentul proiect denumirea de serviciu medical a fost inlocuita cu cea de serviciu de sanatate conex actului medical, inasa in acelasi timp parte din serviciile conexe actului medical sunt prevazute si in cadrul procedurilor diagnostice și terapeutice prevazute la lit.K pct.1.7 din Anexa nr. 7.

Evaluarea psihologica, psihodiagnosticul, consilierea psihologica, logopedia, kinetoterapia sunt servicii conexe distincte. Trebuie avut in vedere ca unui pacient poate fi necesar a i se prescrie in aceeasi zi mai multe servicii, cum ar fi: evaluare psihologica clinica si psihodiagnostic sau logopedie si psihoterapie sau kinetoterapie si oricare dintre celelalte servicii. Limitarea serviciilor ar obliga pacientul respectiv, eventual copil, sa se deplaseze de mai multe ori la furnizorul de servicii pentru a beneficia de cele doua servicii, ceea ce in mod evident contravine intereselor pacientului.

VI. Referitor la pct.70 din proiectul de ordin, vizand introducerea in anexa nr.7 pct.1.8, a subpunctului 1.8.4

Consideram ca limitarea sedintei la 50 de minute poate fi aplicata numai in cazul serviciilor de consiliere psihologica, logopedie si psihoterapie. In ceea ce priveste serviciile de evaluare psihologica clinica si psihodiagnostic, durata medie a acestora este de aproximativ 2 ore, fiind necesara aplicarea de 1 sau mai multe teste/sedinta, la care se adauga interpretarea rezultatelor.

Prin urmare solicitam ca durata serviciului de evaluare psihologica sa fie 120 minute.

Cu stimă,

Asociația Help Autism
Rețeaua organizațiilor în autism ROTSA

prin Daniela BOLOLOI
daniela.bololoi@helpautism.ro
0727 228 551

FEDRA — Federația pentru Drepturi și Resurse
pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autist
prin Gabriela PLOPEANU
fedra.autism@gmail.com
0723 673 418

Precizăm că **Rețeaua organizațiilor în autism - RO TSA** (<http://paca.helpautism.ro/>) a fost creată în cadrul proiectului „Creșterea implicării ONG-urilor și partenerilor sociali în promovarea politicilor publice alternative pentru copiii cu TSA (ONGPP)”, proiect SIPOCA 313/110709 finanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA). Proiectul este derulat de Asociația Help Autism. Rețeaua este organizată la nivel național și este compusă din **93 de ONG-uri** care

REȚEAUA
RO TSA

activează în domeniul autismului, în scopul elaborării de politici publice alternative în domeniul furnizării serviciilor specializate integrate adresate copiilor cu tulburări din spectrul autist și familiilor acestora, și este constituită din:

Asociația Help Autism București
Asociația „New Odyssey” București
Asociația Autism Voice (Asociația De Terapie Comportamentală Aplicată (A.T.C.A.) București
Asociația pentru Ajutorarea Copiilor cu Autism din România „Horia Moțoi”, București
Asociația Pentru Terapie Umanist Comportamentală „Sunt Special” București
Asociația Persoanelor cu Dizabilități Gavriil, Pantelimon, Jud Ilfov
Asociația Prietenia Pantelimon, Jud. Ilfov
Asociația Română de Terapii în Autism și ADHD, București
Asociația „Centrul de Intervenție în Recuperarea Autismului” (C.I.R.A.) București
Asociația Evolution Center București
Asociația Puzzle România
Fundația Gimmyni București
Asociația „Albert și Zâmbete” Brașov, Jud. Brașov
Asociația „Aut Help” Miercurea Ciuc, Jud. Harghita
Asociația „Mind Aut” Sfântu Gheorghe, Jud. Covasna
Asociația „Prosperitas Vitae” Sânmartin, Miercurea Ciuc, Jud. Harghita
Asociația „Rază de Speranță” Brașov, Jud. Brașov
Asociația „Uite cum Cresc” Brașov, Jud. Brașov
Asociația Copiii de Cristal, Brașov
Asociația Dicta Brașov, Jud. Brașov
Asociația Împotriva Autismului Sibiu
Asociația pentru Consiliere și Asistență Specializată A.C.A.S. Alba Iulia
Asociația Raul Cosmin Pentru Copii și Tineri cu Dizabilități, Cugir, Jud. Alba
Fundația Transilvană Alpha, Târgu Mureș, Jud. Mureș
Asociația Educatorilor Suceveni, Suceava, Jud. Suceava
Asociația „Îți Arăt Că Pot”, Iași, Jud. Iași
Asociația „Papillon Clinique”, Bacău, Jud. Bacău
Asociația „Suflete Albastre”, Botoșani, Jud. Botoșani
Asociația „Surasul Albastru”, Iași, Jud. Iași
Asociația „Zbor de Fluturi”, Iași, Jud. Iași
Asociația Blijdorp România, Jud. Suceava
Asociația de Sprijinire a Persoanelor cu Autism, Suceava (A.S.P.A.), Jud. Suceava
Asociația Părinților Copiilor cu Autism din Județul Botoșani, Jud. Botoșani
Fundația Star Of Hope România, Iași
Asociația „Autism Transilvania”, Cluj-Napoca, Jud. Cluj
Asociația „Believe”, Cluj Napoca, Jud. Cluj
Asociația „Castelul Erhard” Satu Mare
Asociația „Dog Assist”, Cluj-Napoca, Jud Cluj

RETEAUA
RO TSA

Asociația „Joy Story” Cluj-Napoca
Asociația „Playful Psychology” Cluj-Napoca
Asociația „Sf. Benedict” Pentru Autism, Satu Mare
Asociația A.P.T. Cluj-Napoca, Jud. Cluj
Asociația Autism Baia Mare, Jud. Maramureș
Asociația Autism Câmpia Turzii, Jud. Cluj
Asociația C.E.S.- Colaborăm, Educăm, Sprijinim, Oradea, Jud. Bihor
Asociația Caritas - Centrul De Reabilitare „Sf. Iosif”, Satu Mare, Jud. Maramureș
Asociația S.O.S. Autism Bihor
Asociația Serviciul de Ajutor Maltez în România, Centrul de zi pt. Copii cu Dizabilități Motorii Cluj-Napoca, Jud. Cluj
Asociația Surorile de Caritate „Sf. Vicențiu”, Satu Mare, Jud. Maramureș
Fundatia Inocenți, Bistrița-Năsăud, Jud. Bistrița
Asociația „Art Music For People” Constanța, Jud. Constanța
Asociația „Autism Marea Neagră”, Constanța
Asociația „Mâini Întinse” Tulcea, Jud. Tulcea
Asociația Autism Cezar Nicolae Constanța
Asociația Centrul de Psihologie Delta Dunării Tulcea, Jud. Tulcea
Asociația de Sprijin a Copiilor cu Autism „Bărcuța Fermecată” Constanța, Jud. Constanța
Asociația de Sprijin pentru Părinți și Copiii cu Autism - Apca Galați
Asociația O Voce Pentru Autism
Asociația Psihologilor Antreprenori Tulcea, Jud. Tulcea
Asociația S.O.S. Autism Brăila
Asociația 'Lasă-Mă Să-Ți Aud Glasul' Curtea de Argeș - Albeștii de Argeș, Jud. Argeș
Asociația „Ai Voință, Ai Putere”, Oltenița, Jud. Călărași
Asociația „Creăm Viitorul Împreună” (A.C.V.I.A.) Pitești, Jud. Argeș
Asociația „Pro Misiunea Socială”, Târgoviște, Jud. Dâmbovița
Asociația „Start Pentru Autism”, Câmpulung Muscel, Jud. Argeș
Asociația Copiilor și Adulților cu Autism, Alexandria, Jud. Teleorman
Asociația Logo-Pici, Slobozia, Jud. Ialomița
Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România, (A.N.C.A.A.R.) Filiala Dâmbovița
Asociația Națională Pentru Copii și Adulți cu Autism din România, (A.N.C.A.A.R.), Filiala Fetești, Centrul de zi „Lucia”, Jud. Ialomița
Asociația pentru Copii cu Autism, Centrul „Ema”, Jud. Ialomița
Asociația „Iubirea Învinge Autismul” Târgu-Jiu, Gorj
Asociația „Nagual” Slatina, Jud. Olt
Asociația Copilărie Sub Semnul ADHD
Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic (A.S.C.H.F.-R.) Filiala Râmnicu Vâlcea, Jud. Vâlcea
Asociația de Terapie Integrativă Pentru Copiii cu Autism - Daniel (A.T.I.C.A.-Daniel), Craiova, Jud. Dolj
Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România, (A.N.C.A.A.R.), Filiala Craiova, Jud. Dolj
Asociația pentru Intervenție Cognitivă și Comportamentală „Visuri și Speranțe” Craiova

Asociația „Alex, Radu și Autismul” Timișoara, Jud. Timiș
Asociația „Autism Helping Hands” Petroșani, Jud. Hunedoara
Asociația „Autism Lumea Mea” Hunedoara, Jud. Hunedoara
Asociația „Casa Faenza” Timișoara, Jud. Timiș
Asociația „Copii Și Zâne” Timișoara, Jud. Timiș
Asociația „Orizonturi Senine” Deva, Jud. Hunedoara
Asociația Resurse Umanitare Speranța (A.R.U.S.) Timișoara, Jud. Timiș
Fundația de Abilitare Speranța Timișoara
Asociația Com Passion
Asociația Sfântul Casian Mediaș

FEDRA — Federația pentru Drepturi și Resurse pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autist este prima federație de acest tip din România, care are ca membri în principal organizații de părinți și se dorește a fi o voce puternică și unitară a organizațiilor de profil din România, având ca scop crearea și păstrarea unui mediu adecvat pentru stimularea și sprijinirea persoanelor cu TSA.

Organizațiile membre FEDRA sunt: ANCAAR Argeș, ANCAAR Craiova, ANCAAR Iași, Asociația Autism Baia Mare, Asociația Autism Transilvania Cluj, Asociația Copiii de Cristal Brașov, Asociația Dincolo de Tăcere Galați, Autism Europa Bistrița - Centrul de Resurse și Referință în Autism Micul Prinț, Asociația Învingem Autismul Bcurești, Asociația Părinților Copiilor cu Autism din Județul Botoșani, Asociația Puzzle România, Asociația “Rază de Speranță în Intervenția și Terapia TSA” Brașov, Asociația SOS Autism Bihor, Asociația de Sprijin pentru Părinții și Copii cu Autism Galați, Fundația Romanian Angel Appeal București, Fundația Univers Plus Piatra Neamț, Asociația Învățăm prin Pictograme Timișoara, Organizația Suedeză pentru Ajutor Umanitar Individual, Asociația pentru Recuperarea și Integritatea Copiilor cu Autism (ARICA).